

merita Christi Domini pertineant ad gratiam unionis, gratia unionis præcessit in intentione divinâ nostram prædestinationem, & ideò non fuit effectus, sed causa nostræ prædestinationis; media autem efficacia in ordine ad salutem alicujus & pertinentia ad gratiam adoptionis, qualia sunt orationes puri hominis justi cum effectu conducentes ad hunc finem, oriuntur ex intentione efficaci dandi gloriam æternam illi, pro quo funduntur, atque ideò non sunt causa adæquatæ prædestinationis, sed effectus intentionis efficaciæ alterum salvandi.

DISPUTATIO XVII.

De reprobatione.

Secundum fidem confitemur aliquos esse condemnandos Deumque velle & ab æterno cognovisse, quod ii à fine æternæ vitæ deficerent, eo quod in peccatis essent decessuri, quod idem est ac reprobare, quæ vox & in sacris litteris fundata est 1. Cor. 9. v. 27. *Castigo corpus meum & in servitutem redigo, ne forte dum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar* 2. Cor. 13. v. 5. & 6. *Annon cognoscitis vosmetipsos, quia Christus in vobis est, nisi forte reprobi estis, spero autem, quod cognoscetis, quia nos non sumus reprobi.*

QUESTIO I.

An in Deo detur reprobatio & in quo consistat?

DICO. Sicut prædestinatio est pars providentiæ respectu eorum, qui divinitus ordinantur in æternam salutem, ita reprobatio est pars providentiæ respectu illorum, qui ab hoc fine decidunt S. Th. hic Q. 23. a. 3. O.

Explicatur conclusio applicando ea, quæ dicta sunt de prædestinatione, cum ferè omnia applicari possint

sint ad oppositum prædestinationis vid. reprobationem.

Primò. Aliquas creaturas rationales reprobari id est ad æterna supplicia deputari tam ex hominibus quam Angelis constat ex illo Matth. 25. v. 14. *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo & angelis ejus; cujus rationem dat S. D. loc. cit. quod, sicut ad generalem providentiam pertinet aliquem defectum in rebus permittere, ità spectat ad specialem providentiam, ut non tantum aliquos ordinet ad vitam æternam, sed etiam ad manifestandam magnitudinem misericordiæ in electis, gratiæ necessitatem, arbitrii creati defectibilitatem & justitiæ suæ pulchritudinem, ut permittat aliquos ab isto fine vitæ æternæ deficere, de quo Apostolus ad Rom 9. *Deus sustinuit in multâ patientiâ vasa iræ apta in interitum, ut ostenderet divitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparavit in gloriam.**

Secundò. Reprobatio hæc positivè accepta est pars objectiva divinæ providentiæ; sicut enim effectus glorificationis aliquorum debet præexistere in divinâ providentiâ prædestinante, ità effectus damnationis aliquorum in divinâ providentiâ reprobante.

Tertiò. Reprobatio formaliter consistit in actu immanente intellectûs practici, qui imperium vocatur, permissionem peccati & finalis impœnitentiæ ordinantis in ostensionem divinæ justitiæ præsupposito tamen & connotato duplici actu voluntatis, quorum unus dicitur decretum ex lusivum à gloriâ, alter decretum permissivum tam primi quam ultimi peccati sive finalis impœnitentiæ.

Quartò. Certitudo reprobationis nititur eisdem fundamentis, quæ de præscientiâ & providentiâ divinâ superius statuta sunt, videlicet, decretis permissivis, in quibus peccata reprobi ac finalem impœnitenti-

niten-

nitentiam Deus certò videt, idèdque hæc certitudo non est causalitas mediorum, sicut certitudo prædestinationis, sed logicæ illationis: eò quod decreta permissiva non causent peccatum, uti econtra decreta prædefinitiva prædestinationis merita Electorum causant.

QUÆSTIO II.

An & quomodo reprobatio ante prævisa demerita fiat?

Suppono 1. Per primi hominis prævaricationem omnes homines fuisse factos unam massam perditionis, ità ut justo Dei iudicio negatâ omni gratia potuissent in æternum in dictâ massâ relinqui, ex qua massa licet homines sint erepti, non tamen omnes, sed aliqui justo Dei iudicio in eadem sunt relictæ.

Suppono. 2. Quod peccatum originale, quo damnationis massa est constituta, possit considerari dupliciter. Primò ut est infectio naturæ sive in quantum est peccatum, quo omnes in Adam peccavimus. Secundò ut est infectio personæ, in quantum est peccatum, quo nascendo inficimur; peccatum originale, in quantum est infectio personæ per Baptismum tollitur, peccatum in quantum est infectio naturæ, manet in baptizato, etenim post Baptismum manet verum, quod baptizatus sit ex genere humano, quod totum in Adamo per peccatum originale fuit vitiatum; hanc distinctionem docet S. Aug. dum sæpius repetit, quod peccatum, quo omnes in Adam peccavimus, fuit peccatum tantum, peccatum verò, quo omnes nascendo inficimur, sit ità peccatum, ut etiam sit pœna peccati.

Suppono 3. Quod reprobatio dividatur in positivam & negativam; negativa est decretum denegativum gloriæ tanquam beneficii indebiti, & dicitur

re-

negativa, non ex eo, quasi negatio sit ex parte Dei & actus, sed quia pro objecto habet negationem gloriæ sive exclusionem à gloria, hæc opponitur electioni ad gloriam, in eodem quippe signo rationis, in quo unus misericorditer eligitur ad gloriam, alius iuxta Dei voluntate relinquitur in massa perditionis id est cumulo hominum vi peccati originalis ab hæreditate æterna exclusorum, reprobatio positiva & punitiva includit decretum infligendi pœnam æternam.

Suppono 4. Inter Theologos convenire, quod reprobatio accepta pro voluntate sive decreto, quo Deus post præscientiam finalis perseverantiæ reproborum in peccatis statuit illis infligere pœnam æternam tam damni, quam sensus, pro motiva causa habeat omnia peccata sive originale sive actualia sive utraque, in quibus reprobi moriuntur, quæstio ergo hic est de causa motiva reprobationis acceptæ pro voluntate, qua Deus in illo signo, quo alios ex massa perditionis liberavit per efficacem voluntatem dandi gloriam, cæteros voluit in massa perditionis relinquere.

Suppono 5. Etiam distinguendum esse inter reprobationem comparativam, qua unus potius reprobatur quam alius & inter absolutam sine comparatione ad alium, certum autem est, quod reprobatio comparativa nullam habeat causam ex parte reprobi, sed unicam ex parte Dei occultissimam nimirum rationabilem tamen voluntatem, ad quam confugit Apostolus ad Rom. 9. juxta expositionem S. Th. hic. Q. 23. A. 5. ad 3. *quare hos elegit in gloriam, & illos reprobavit, non habet rationem nisi divinam voluntatem his præmissi.*

DICO. *Reprobatio includit voluntatem permittendi aliquem cadere in culpam & inferendi damnationis*

pœnam pro culpâ. S. Th. hic Q. 23 a. 3. O. Sive reprobatio negativa Angelorum fuit ante prævisâ demerita. Sed reprobatio hominum fuit post prævisum peccatum, quo omnes in adamo peccaverunt, non verò, quo nascendo inficiuntur.

Explicantur Conclusionis singula puncta:

1um : reprobatio Angelorum fuit sine prævisione demeriti, occasio tamen illius fuit defectibilitas liberi arbitrii.

1ma Pars Probat^{ur} : effectus reprobationis non est causa reprobationis ; atqui permissio peccati fuit effectus reprobationis : finis enim intentus erat Angelos reprobos excludere à gloriâ ad ostensionem suæ justitiæ & misericordiæ in electis, ergo permissio non fuit ante reprobationem & consequenter neque prævisum peccatum ante reprobationem.

2da Pars Probat^{ur} : eandem habet occasionem reprobatio, quam habet permissio peccati ; permissio autem peccati occasionem habuit ex defectibilitate arbitrii : permisit enim Deus aliquos cadere in culpam, ut in iis manifestaretur defectibilitas liberi arbitrii, & quia istâ defectibilitas nusquam magis relucet, quam ubi maxima fuit arbitrii potestas, ut Deus ostenderet, quid valeat liberum arbitrium non adjutum, permisit illos cadere, qui erant maximè potentes tum ob naturæ sanitatem nullo eis interiùs concupiscentialiter resistente ; tum ob plenitudinem sapientiæ & castissimum Dei amorem, in quibus conditi fuerant tam in naturalibus quam supernaturalibus.

Secundum : peccatum originale, quo omnes in Adam peccavimus, est causa reprobationis hominum.

Probat^{ur} 1. Apost. ad Rom. 9. v. 13. exprimit reprobationem nomine odii ; *Jacob dilexi, Esau autem odio habui* ; Atqui Deus in homine nihil odit nisi

pec-

peccatum, causa autem odii ex quo reprobatur, non est peccatum actuale; ergo originale.

2. S. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 7. *Et qui Evangelium non audierunt & qui eo audito in melius commutati perseverantiam non acceperunt & qui Evangelio audito venire ad Christum hoc est in eum credere noluerunt . . . & qui per aetatem parvulam nec credere potuerunt, sed ab originali noxâ sola possent Lavacro regenerationis absolvi, quo tamen non accepto mortui perierunt, non sunt ab illâ conspersione discreti, quam constat esse damnatam euntibus omnibus ex uno in condemnationem.* Quibus in omnibus reprobis assignatur unica causa reprobationis vid. damnatio malæ, à quâ non fuerunt discreti euntibus omnibus in uno id est propter unius delictum, in quo omnes peccarunt, in condemnationem.

3. S. Th. Q. 6. de verit. a. 2. ad 9. dicit. *Electio Dei, quâ unum eligit & alium reprobatur, rationalis est, nec tamen oportet, quod ratio electionis sit meritum sed in ipsâ electione ratio est divina bonitas, ratio autem reprobationis est in hominibus peccatum originale.*

4. Ratione: reprobatio negativa promotivo habet ostensionem justitiæ punitivæ & primus effectus reprobationis est pœna peccati, primum enim docet S. Th. hic Q. 23. a. 5. ad 3. *Sic igitur consideremus totum genus humanum sicut totam rerum universitatem, voluit igitur Deus in hominibus quantum ad aliquos, quos predestinat, suam representare bonitatem per modum misericordiæ parcendo & quantum ad aliquos, quos reprobatur, per modum justitiæ puniendo & hæc est ratio quare Deus quosdam reprobatur & hanc causam assignat Apostolus ad Rom 9. dicens volens Deus ostendere iram id est vindictam justitiæ*

Et notam facere potentiam suam sustinuit id est permisit in multâ patientiâ vasa iræ apta in interitum, ut ostenderet divitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparavit in gloriæ, permissionem etiam primi peccati pœnam esse docet S. D. 2. 2. Q. 2. a. 5. ad 1. Quod quidem auxilium (ad evitandum peccatum) quibuscunque divinitus datur, misericorditer datur, quibus autem non datur ex justitiâ non datur in pœnam precedentis aut saltem originalis peccati ut Aug. dicit in lib. de corrept. & grat. Atqui in instanti reprobationis respectu omnium reprobatorum nihil aliud erat puniendum quam peccatum originale, neque enim prævidebantur personalia, quorum permissio est effectus reprobationis & quando permittitur primum peccatum, negatio auxilii non potest esse pœna peccati actualis; ergo peccatum originale est causa reprobationis & primi effectus reprobationis.

Ex quo sequitur notabilis distinctio inter reprobationem hominum & Angelorum 1. quod reprobatio hominum oriatur ex voluntate puniendi peccatum massæ, ex quo sequitur permissio peccati, quod est unicuique proprium, reprobatio autem Angelorum non oriatur ex voluntate puniendi nec sit actus justitiæ. 2. dō Quod primus effectus reprobationis in hominibus sit denegatio gratiæ liberantis à massâ damnationis sive juxta S. Th. derelictio in miseriâ, quæ denegatio sive derelictio fit in tempore per quamlibet permissionem cujuslibet peccati, cui denegatur gratia liberans, sive cui Deus non vult parcere: nam quantumcunque aliquis justificetur, si tamen permittatur cadere in culpam, cui Deus non vult parcere, non est à massâ damnationis liberatus, effectus autem primus reprobationis Angelorum est denegatio gratiæ tanquam beneficii indebiti.

Tertium: Peccatum originale, quo omnes nascendo inficimur, non est causa reprobationis hominum.

*Probat*ur: Peccatum originale, quo omnes nascendo inficimur, in aliquibus remittitur, in aliquibus non remittitur: in neutris est causa reprobationis negativæ; imprimis non in illis in quibus non remittitur: quia peccatum: cuius permissio est effectus reprobationis, illud non est causa reprobationis, quia illud non est ante reprobationem futurum; atqui permissio peccati originalis, in quibus illud non remittitur, est effectus reprobationis: quia permissio peccati æternâ pœnâ puniendi est effectus reprobationis negativæ: ideo enim permittit vel vult permittere Deus in reprobo peccatum æternâ pœnâ puniendum, quia illum exclusit à Regno Dei; atqui permissio peccati originalis in illo, cui illud nunquam remittitur, est permissio peccati æternâ pœnâ puniendi; ergo.

Deinde: peccatum originale remissum non est causa reprobationis: quia quod est causa reprobationis, non est etiam causa primi effectus reprobationis, sed peccatum originale remissum non est amplius punibile, puniretur autem, si in pœnam peccati originalis jam remissi permitteretur lapsus in peccatum æternâ pœnâ puniendum; esset in Baptizato aliquod debitum æternæ damnationis: siquidem esset debitum permissionis peccati æternâ pœnâ puniendi, quod repugnat Trid. sess. 5. Can. 5. de peccat. orig. definienti: nihil damnationis remanere in his, qui per Baptismum renovantur. Ex his.

Colliges: qualiter concilientur sententiæ oppositæ, dum dicitur: quod peccatum originale, ut est infectio personæ, non sit causa reprobationis hominum, sit tamen causa ut est infectio naturæ: quia tam permissio peccati originalis ut est infectio personæ, quam denegatio gratiæ à peccato liberantis in illis, qui

propter originale damnantur, est pœna peccati originalis, quo in adam omnes peccavimus, in illis autem, qui propter peccata actualia damnantur, eorum permissio & denegatio gratiæ ab illis liberantis est pœna peccati originalis, quo omnes in adam peccavimus.

Dices. Ipsum peccatum actuale potest esse causa permissionis peccati: est enim prius permissione in genere causæ materialis.

R. N. ass. quia permissio peccati nihil est amplius quam denegatio gratiæ ad actum bonum, hæc autem dupliciter considerari potest 1. ut antecedens peccatum, quia si Deus præveniret voluntatem & illam determinaret, ipsa voluntas se non determinaret ad amorem creaturæ, & hæc denegatio antecedens est ipsa permissio peccati. 2dò Negatio gratiæ prædeterminantis est concomitans peccatum: quia dum voluntas peccat determinando se ad amorem creaturæ, non prædeterminatur actu à Deo ad actum bonum & denegatio prædeterminationis hoc modo considerata non est permissio peccati sed à peccato causatur sicut ab obice & impedimento; licet igitur peccatum sit causa denegationis gratiæ concomitantis sive licet sit causa, quod voluntas non prædeterminetur ad actum bonum, non est tamen causa denegationis antecedentis, id est, non est causa, quod voluntas non fuerit prædeterminata ad actum bonum, antequam se voluntas determinaret ad amorem creaturæ.

Obj. 1. Peccatum originale est effectus reprobationis in illis, qui in peccato originali moriuntur: quia hi propter peccatum originale damnantur; ergo non est motivum reprobationis.

R. Distinguendo peccatum originale, in quantum est infectio personæ, est effectus reprobationis

Con. in quantum est infectio naturæ N. hæc distinctio

distinctio

distinctio sumitur ex littera S. Th. 3. P. Q. 8. A. 5. ad 1. dicendum, quod peccatum originale in Adam, quod est peccatum naturæ derivatum est à peccato actuali ipsius, quod est peccatum personale, quia in eo persona corrumpit naturam, quâ corruptione mediante peccatum primi hominis derivatur ad posteros, secundum quod natura corrupta corrumpit personam.

Obj. 2. S. Th. hic loc. in concl. cit. ponit: reprobationem esse actum providentiæ divinæ; atqui si esset pœna peccati originalis non esset actus providentiæ divinæ, sed divinæ justitiæ: punire enim pertinet ad divinam justitiam, omnia verò ordinare in finem suum ad divinam providentiam.

R. Reprobationem esse actum providentiæ formaliter & divinæ justitiæ materialiter: in quantum enim excludit Deus à regno cœlesti reprobos in pœnam peccati originalis inficientis naturam, est actus divinæ justitiæ, in quantum autem hunc actum divinæ justitiæ ordinat ad manifestandam suam justitiam & misericordiam, sic est actus providentiæ divinæ.

Obj. 3. S. Th. 1. cit. ad 1. illa verba: Esau autem odio habui: explicat in sensu improprio, ita ut odium non significet propriè odium sed negationem boni sive beneficii; atqui si reprobatio esset in pœnam, essent intelligenda in sensu proprio: propriè enim peccatores Deus odio habet & ex hoc odio punit.

R. S. Th. loqui ibidem de reprobatione prout est communis ad reprobationem Angelorum & hominum: reprobatio enim Angelorum non est facta ex odio propriè dicto, at de reprobatione hominum in specie loquitur Lect. 5. super cap. 9. ad Rom. ubi odium in proprio sensu intelligit.

Obj. 4. S. Th. cit. Q. 23. A. 5. ad 3. &

alibi sæpius hominum reprobationem seu aliquotum à regno cœlesti exclusionem soli Dei beneplacito attribuit; ergo non est facta propter peccatum originale.

R. Tunc loqui S. D. de reprobatione respectiva ut seipsum explicat lect. 4. in cap. 9. ad Rom. circa electionem bonorum & reprobationem malorum duplex questio potest moveri, una quidem in generali, quare Deus velit quosdam indurare & quorundam misereri, alia vero in speciali, quare velit hujus misereri & hunc vel illum indurare, & potest quidem ratio hujus questionis assignari. Secunda autem questionis non potest assignari ratio nisi simplex Dei voluntas. ex dictis.

Colliges: licet Deus absolute potuisset homines reprobare & excludere à gloriâ tanquam beneficio indebito, convenientius tamen id dici factum propter peccatum originale totam massam generis humani inficiens. Primò quia id conformius doctrinæ S. Aug. & S. Th. Secundò quia prævisio & præscientia peccati originalis inficientis naturam fuit prior in mente divinâ prædestinatione Christi, & ideo ante prædestinationem hominum, & consequenter ante reprobationem, quæ fuit vel prædestinatione posterior vel simul cum illa, & ità, quia peccatum originale ponebat in hominibus indignitatem, reddebatque totum humanum genus exolum, sufficiens motivum Deo præbuit, ut voluerit propter illud aliquos à gloriâ excludere. Tertiò si ità reprobatio explicetur resplendet major misericordia in prædestinatione, majorque justitia in reprobatione, dum illi à massa perditionis ex solâ misericordiâ extrahuntur, isti justè in illa massa relinquuntur & relucet magis ratio supremi domini, dum è duobus æqualibus in æquali damnatione existenti

istentibus Deus vult uni dare gloriam & alterum excludere à gloriâ.

QUÆSTIO III.

Quinam sint effectus reprobationis?

UT aliquid sit effectus reprobationis etiam tria requiruntur. Primo quod sit à Deo, Secundo quod cum effectu conducat ad finem reprobationis exclusionem scilicet à regno cœlesti. Tertio quod ex intentione talis finis sit à Deo volitum & ordinatum.

DICO. *Reprobatio non est causa ejus, quod est in presenti scilicet culpæ, sed est causa derelictionis à Deo. Est tamen causa ejus, quod redditur in futuro scilicet pœna eterna.* S. Th. hic Q. 23. A. 3. ad 2.

Explicatur & probatur adducendo singulos reprobationis effectus.

Primo permissio peccati originalis prout est infectio personæ & quatenus à reprobo per generationem contrahitur supposito, quod nunquam remittatur, est effectus reprobationis, ratio est: quidquid conducit ad finem reprobationis, est effectus illius, dummodo ab illâ producatur & imperetur; atqui permissio peccati originalis prout est infectio personæ, si nunquam remittatur, conducit ad finem reprobationis videlicet exclusionem à regno cœlesti & sub tali ratione non est causa reprobationis, sed illam subsequens & ex fine reprobationis imperata, ergo sub tali ratione in illis, quibus peccatum originale non remittitur, est effectus reprobationis.

Secundo permissio peccati actualis per pœnitentiam non deleti est effectus reprobationis non tamen permissio illius, quod per pœnitentiam est deletum. Ratio est: quia prima permissio est à Deo, efficaciter conducens ad finem reprobationis, non autem

secunda ꝑ cum remissa semel peccata per subsequen-
tem culpam non redeant ut docetur in 3. P. Dis-
putatione XXXII. de Sacram. pœnit.

Dices. potest hic remitti homini peccatum per
Sacramentum pœnitentiæ quoad culpam, & ante
pœnam solutam reincidere in peccatum cum finali
impœnitentiâ, in tali casu peccatum illud remis-
sum conducet ad finem reprobationis videlicet ad
inflictionem pœnæ, quia in inferno propter pœ-
nam non solutam peccati remissi quoad culpam pu-
nietur gravius.

Ꝛ. Vel finem reprobationis esse pœnam æternam,
peccatum autem illud remissum quoad culpam non
puniri pœnâ æternâ, ut videtur docere S. Th. in
4. dist. 22. Q. 1. A. 1. ad 5. vel illud solum
per accidens puniri pœnâ æternâ de quo 1. 2.
Disput. XVII.

Tertiò derelictio, excœcatio. obduratio repro-
bi sunt reprobationis effectus, ratio est: quia sunt
denegatio gratiæ & consequenter sunt à Deo & de
facto conducunt ad æternam damnationem & divi-
næ justitiæ manifestationem, ergo habent quidquid
requiritur ad effectum reprobationis.

Quartò materiale peccati non autem formale est
effectus reprobationis.

Ratio primæ partis est: quia materiale causatur à
Deo, & conducit ad finem reprobationis, & pro-
ut sic causatur à Deo & ad ipsum sequitur, non qui-
dem sequelâ physicâ & causalitatis, sed logicâ & il-
lationis exclusio à gloriâ, ac proinde ex voluntate
efficaci talis exclusionis procedit.

Ratio secundæ partis est: quia licet formale ad fi-
nem reprobationis conducatur nempe exclusionem à
gloriâ, quia tamen sub hac ratione non potest esse à
Deo volitum nec causatum, nequit esse effectus re-
probationis.

Quintò

Quintò æterna peccatoris damnatio est ultimus & præcipuus reprobationis effectus ratio est: sicut enim ultimus prædestinationis effectus est consecutio gloriæ, ità ultimus effectus reprobationis est exclusio à gloriâ & æterna damnatio unde S. Aug. lib. 15. de civit. Dei cap. 1. dicit *duas esse societates hominum quarum una est, que prædestinata est in æternum regnare cum Deo, altera æternum supplicium subire cum Diabolo.*

Ultimò substantia reproborum non est effectus reprobationis. Ratio est: quia decretum reprobationis supponit decretum creationis, cum omnes prius fuerint prævisi in massa perditionis; deinde etsi admittèretur substantiam prædestinatorum esse effectum prædestinationis, eò quod gloria, quæ est finis prædestinationis perficiat substantiam prædestinati, non potest tamen idem dici de substantia reproborum: quia exclusio à regno non est finis perficiens substantiam reproborum, licet & ipsa exclusio à regno cælorum à Deo ordinetur ad bonum finem juxta illud Prov. 16. v. 4. *universa propter semetipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum, à quo nos omnes liberare dignetur Deus unus vivus & verus, qui est benedictus in sæcula,*

QUÆSTIO IV.

An ex parte reprobri detur causa primi effectus reprobationis.

DICO. *Voluit Deus in hominibus... suam re-
presentare bonitatem... quantum ad aliquos,
quos reprobat, per modum justitiæ puniendo & hac est
ratio, quare Deus quosdam reprobat S. Th. hic
Q. 23. A. 5. ad 3. sive primi effectus reprobatio-
nis ex parte reprobri nulla datur causa,*

Ex-

Explicatur: effectus reprobationis sunt primò permissio peccati sive negatio gratiæ, quâ denegatâ homo infallibiliter in peccatum incidit. Secundò mors hominis in peccato mortali existentis. Tertio æterna damnatio; primi hujus effectus ex parte reprobî causa nulla esse potest: quia talis causa foret peccatum; atqui permissio peccati omne peccatum antecedit; sicuti igitur in prædestinatione primum effectum prædestinationis videl. primam gratiam nullum meritum prædestinati antecedit, ita primum effectum reprobationis nullum demeritum personale tempore antecedit. *Dixi primò.* Nullum demeritum personale: quia in homine reprobo propter peccatum originale Deus gratiam denegare & consequenter peccatum permittere potest. *Dixi secundò tempore:* quia peccatum naturâ in genere causæ materialis denegationem gratiæ antecedit.

Obj. 1. Juxta Cõn. Trid. sess. 6. de justis. cap. 11. *Deus suâ gratiâ semel justificatos non deserit nisi ab eis prius deseratur:* atqui permissio peccati est Dei desertio, ergo permissio peccati ex parte peccantis causam habet.

2. Textus ille Trid. intelligi potest vel de gratiâ habituali, vel de gratiâ actuali, si intelligatur de gratiâ habituali, tunc sensus est: Deus à nemine justificato aufert gratiam sanctificantem, quin prius mortaliter peccando Deum deseruerit; si intelligatur de gratiâ actuali, sensus est: Deus nemini negat gratiam sufficientem aut etiam efficacem, nisi peccator ponendo impedimentum in ipso peccato Deum deserat; ut supra ex S. Th. deductum est.

Obj. 2. Ergo à libero arbitrio dependet habere gratiam sicut à libero arbitrio claudentis oculos sole illuminante dependet non videre solem & consequenter permissio peccati habet causam ex parte reprobî.

3. Hoc ipsum, quod aliquis non ponat obstaculum

lum gratiæ datur per misericordiam Dei, ideoque quod à quibusdam non ponatur gratiæ obstaculum, hoc est ex misericordiâ Dei, quod autem à quibusdam ponatur obstaculum, hoc est ex justitiâ Dei permittentis peccatum, ergo permissionem peccati præcedit peccatum in genere causæ materialis, non autem in genere causæ efficientis,

DISPUTATIO XIX.

De mysterio sanctissime Trinitatis,

Hucusque cum S. Th. secundum ordinem facultatis consideravimus Deum ut unum ejusque proprietates & actiones internas essentielles toti Ss. Trinitati communes, nunc considerandus Deus ut trinus, de quo S. Th. incipit tractare Q. 27.

Mysterium Ss. Trinitatis, cui tota fides Christiana innititur, in hoc consistit, quod una indivisa & singularis essentia subsistat in tribus personis à se invicem realiter distinctis & reciprocè tres personæ: Pater, Filius & Spiritus sanctus: à se invicem realiter distinctæ sunt unius & ejusdem substantiæ. Mysterium hoc varicè impugnarunt hæreses, quarum prima *Arriana* negavit filium æqualem & consubstantialem Patri, sed aliquando non fuisse, ideoque productum ex nihilo mutationis capax, creaturam & opificium Dei, quo velut instrumento usus est Pater ad productionem aliarum creaturarum. Damnata est hæc hæresis primò in Con. Nicæno, quando Symbolo Apostolico præter alia addita particula: *consubstantialis*. Altera hæresis fuit *Sabelliana*, quæ omnem substantialem distinctionem personarum in divinis sustulit & verbum ac Spiritum sanctum nonnisi denominativè & accidentaliter secundum diversa officia & munia voluit à personâ Patris distingui. Tertia hæresis fuit *Maced-*

on